

عنوان مقاله:

بررسی نقش بنادر در نظریه های جغرافیای سیاسی/ژئوپلیتیک و ارائه نظریه "قدرت بندری"

محل انتشار:

فصلنامه جغرافیای سیاسی، دوره 5، شماره 4 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسندگان:

حسن نورعلی - دانشجوی دکتری جغرافیای سیاسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

سید عباس احمدی - دانشیار گروه جغرافیای سیاسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

تاکنون نظریه های گوناگونی در رشته جغرافیای سیاسی و شاخه مکمل آن، ژئوپلیتیک، از سوی متفکران جهانی اندیش مطرح شده است. بنادر، که از مولفه های سیاسی-فضایی کشورهای ساحلی با نقش ژئواکونومیک دروازه ای و ژئواستراتژیک دفاعی-نظامی محسوب می شوند، به عنوان ارتباط دهنده دو پهنه جغرافیایی خشکی و دریا همواره مورد توجه این اندیشمندان قرار گرفته اند. با این وجود، نظریه مجزایی از سوی آنها با مرکزیت بنادر در بازی قدرتها مطرح نشده است. از این رو ما در این پژوهش سعی کرده ایم ضمن بررسی نقش بنادر در نظریه های جغرافیای سیاسی و ژئوپلیتیک، نظریه «قدرت بندری» را در مقابل قدرت بری و بحری پیشین مطرح سازیم. از این رو، این دو مبحث هدف اصلی ما را در این پژوهش تشکیل می دهد. تحقیق حاضر از نوع پژوهش های بنیادی و نظری بوده و اطلاعات و مواد اولیه تحلیل به روش کتابخانه ای و با استفاده از کتب و مقالات علمی و همچنین وبگاه های معتبر و یا مرجع به دست آمده است. نتایج تحقیق نشان می دهد که نظم ژئوپلیتیک جهانی قرن بیست و یکم از قدرت بری و قدرت بحری به سوی قدرت بندری در حرکت است و در آینده کشوری که بنادر را کنترل می کند، حاکم جهان خواهد بود، زیرا در نظم در حال گذار کنونی، قدرت ها، به ویژه قدرت های نوظهور در آرزوی ابرقدرتی، هم برای کنترل هارتلند و هم برای تبدیل شدن به یک قدرت دریایی در سیستمی که بیش از ۸۰ درصد تجارت جهانی مبتنی بر حمل و نقل دریایی است، متکی بر مبادی جغرافیایی دیگری هستند که آن "بندر" نام دارد و متصل کننده دو پهنه جغرافیایی دریا و خشکی است. در واقع قدرت بندری، قدرتی است که هم بازیگر اصلی در دریاها، به ویژه حمل و نقل دریایی است و هم به خشکی نفوذناپذیر اوراسیا به عنوان سرزمین قلبی جهان (به واسطه بنادر) دسترسی و نفوذ دارد و کشور همزمن اصلی در سرمایه گذاری، نفوذ و کنترل بنادر جهان محسوب می شود.

کلمات کلیدی:

بندر، نظریه های جغرافیای سیاسی، نظریه های ژئوپلیتیک، قدرت بندری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1353915>

